

ПОЛІТИКА ПАРТІЙ І МОЖЛИВІ МЕХАНІЗМИ ЗРОСТАННЯ ПОЛІТИЧНОГО ПРЕДСТАВНИЦТВА ЖІНОК У ГРУЗІЇ

Ека Дарбаїдзе

Інститут політології, Державний університет Іллі

OCRid: 0000-0002-6919-9420

***Резюме.** Демократія потребує, щоб у процесі ухвалення політичних рішень інтереси жінок та чоловіків враховувалися б рівною мірою. Крім того, участь жінок є одною з найважливіших передумов, що забезпечують повний розвиток країни, злагоду та мир. У процесі демократичного державного будівництва Грузії надзвичайно важливою є рівна участь жінок і чоловіків під час ухвалення політичних рішень. Сьогодні в багатьох державах, зокрема й у Грузії, ведеться робота із забезпечення більшого політичного представництва жінок. Попри спільні зусилля влади й громадянського сектора, а також проведення заходів для прискорення цього процесу, темпи зростання представництва жінок у політичному житті Грузії усе ще залишаються низькими.*

Основна мета цього дослідження полягає у вивченні того, яким є сьогодні політичне представництво жінок у Грузії, наскільки чинна виборча система сприяє зростанню політичного представництва жінок, наскільки мажоритарна система уможлиблює кандидування жінок на виборах і чи працює ухвалена для політичних партій т. зв. норма фінансової надбавки на місцевих та парламентських виборах.

Попри зростання ролі жінок у суспільному житті Грузії, на жаль, жіноча участь у політиці усе ще залишається низьким. Причина цього більш складна, ніж це може здатися на перший погляд. У процесі включення в політику жінки наштовхуються на політичні, соціальні,

культурні та інші бар'єри. Низька політична культура країни, гендерні стереотипи, недостатність фінансових ресурсів, недостатнє висвітлення у ЗМІ ролі жінки в суспільному та політичному житті. Політичні, інституційні та економічні проблеми усе ще обмежують залученість жінок до процесу ухвалення рішень і в цілому у політичне життя.

Коли ведеться про політичну участь жінок, передусім слід зважати на наявну виборчу систему, централізовані та патронажні системи формування списків політичних партій і номінування кандидатів у представницькі органи, а також непрозорі механізми висунення жінок у партіях. У Грузії політичні партії характеризуються низьким рівнем внутрішньої демократії, у них переважно домінують чоловіки і, відповідно, правила гри й устрій партій маскулінного типу. Для подолання нерівності між чоловіками і жінками в Грузії намагаються змінити законодавство так, аби прискорити збільшення ролі жінок у політиці та зменшення гендерної нерівності. Зараз же Грузія належить до числа країн, де в останні два десятиріччя показник посідання жінками управлінських посад низький.

Фінансова заохочувальна норма для політичних партій, ухвалена в Грузії у 2011 році задля посилення представництва жінок у владі, виявилася неефективною, оскільки не була застосована жодною з очільних політичних сил. Іншим найбільш ефективним засобом зростання політичної участі жінок у політиці є тимчасовий захід, відомий як гендерне квотування. Якщо цю квоту вірно вибрано й включено до виборчої системи, то вона може бути результативною для зростання політичної ролі жінок. На разі, експертна спільнота рекомендує введення гендерної квоти у 30%, що сприятиме створенню «критичної маси» жінок і їхньої впливовості у процесі ухвалення рішень. Разом із гендерною квотою важливо посилювати жіночий рух, продовжувати надавати уряду рекомендації щодо жіночої проблематики та підвищувати обізнаність населення щодо основ гендерної справедливості.

Ключові слова: *жінки у політиці, гендерна квота, залученість жінок у політику, політична участь.*

Повна версія статті доступна англійською мовою.